

Попередження кібербулінгу в дитячому середовищі

Сафіуліна Олена Віталіївна, вчитель математики та інформатики КЗ
«Гайворонський ліцей №2»

Анотація. На даний час, все частіше спілкування дітей відбувається в режимі онлайн. Це зумовлено не лише їх бажанням, а й у зв'язку з пандемією. Використання мережі Інтернет стало ще більш необхіднішим для навчання та спілкування. Разом із тим виникає загроза дискримінації, насильства, приниження в мережі дитини іншими учнями, що виснажує емоційно та переслідує її усюди, навіть удома. Тому кібербулінг – глобальна проблема, яка може нести за собою серйозні наслідки для життя та здоров'я дитини.

Протягом останніх років кібербулінг як одна із загроз правам дитини в Інтернеті став предметом розгляду та пошуку рішень правозахисними інституціями на міжнародному, регіональному та національному рівнях [2, ст. 6]. В Україні також вперше презентували комплексне дослідження про кібербулінг у 2020 році.

Кібербулінг – один із найнебезпечніших видів цькування дитини іншими особами. Він являється формою психологічного насильства. Найчастіше жертвами саме кібербулінгу стають підлітки, що позбавлені батьківського піклування та уваги, не мають емоційного зв'язку із батьками; підлітки, що зазнають жорстокості від батьків, вороже сприймають світ і у реальному житті часто стають жертвами насильства і самі проявляють насильницькі дії у сторону слабших від них; підлітки, що виховуються в умовах тиранії з боку батьків, і перебувають у постійній ситуації підкорення волі і неможливості виразити свою думку; підлітки, що мають психо-фізичні особливості (різні форми розумової відсталості, психопатії, заяча губа, вовча паща та ін.); підлітки з сімей з низьким соціальним статусом [3,ст.249].

Таємничість сучасного покоління — віртуальна і здебільшого неочевидна для дорослих. Часто батьки у дитячому віртуальному світі не є для них авторитетом, оскільки не розуміють їх забавок і не можуть їх чомусь навчити.

Зіткнувшись із проблемою, або загрозою в Інтернеті діти не розповідають про це дорослим, оскільки бояться, що їх не

зрозуміють та відберуть улюблений гаджет. Тому діти залишаються сам-на-сам із проблемами в просторі, не відчуваючи підтримки з боку дорослих, часто вдаються до неправильних дій, що пригнічує їх емоційно та може призвести до самогубства. Щоб уникнути згубних наслідків, необхідно попереджувати завчасно випадки кібербулінгу вчителями та батьками, навчитися розпізнавати його та відповідно реагувати.

Одним із перших, хто повідомляє учнів про кібербулінг – це вчителі інформатики у школі, або класні керівники. На мою думку, уроки на дану тему, повинні проводитися достатньо часто професійно підготовленими педагогами, володіти навичками розв'язання проблеми онлайн насильства між дітьми. Доречно залучати до бесіди фахівців, або поліцейських кіберполіції.

Крім традиційних бесід, доречно пропонувати учням переглядати відео на тему кібербулінгу, пропонувати опрацювати навчальні Інтернет-середовища (наприклад, на платформі «Дія», курс «Про кібербулінг для підлітків»).

Завдання дорослих, навчити дітей правильно реагувати на кібербулінг, протистояти хейту та тролінгу, зупинити цькування, припиняти його, допомагати друзям-жертвам кібербулінгу (оскільки старшокласники звертаються по допомогу саме до друзів, а не до батьків), вміти контролювати емоції на інформацію в соціальних мережах. Пояснити, що вони можуть бути не тільки жертвами насильства, а й, не розуміючи того, ставати його ініціаторами.

Для попередження випадків кібербулінгу, освітянам необхідно створювати у шкільному середовищі сприятливу атмосферу, формувати дружній колектив, долати конфлікти, що виникають між учнями, своєчасно виявляти явища цькування (проводити опитування, анкетування, індивідуальні бесіди). Заходи проводити не лише з учнями, а й батьками, оскільки дитина звернеться по допомогу до найрідніших лише тоді, коли буде цілком довіряти та відчувати підтримку у різних ситуаціях. Батьки повинні бути для дитини прикладом.

На даний час, велика кількість підлітків стає жертвами

небезпечного онлайн насильства, оскільки характерна анонімність, можливість тероризувати у будь-який час та у будь-якому місці. Для забезпечення безпеки підлітків необхідно, щоб жоден випадок кібербулінгу не залишався поза увагою.

Бібліографія

1. <https://osvita.diia.gov.ua/courses/cyberbullying>
2. Команда правозахисного департаменту ГО «Докудейз». Попередження та протидія кібербулінгу дитячого середовища України. – 2020 р. – 98 с.
3. Міхеєва О. Ю., Корнієнко М. М. Кібербулінг як соціально-педагогічна проблема//Молодий вчений - №11 (63) – листопад, 2018 р.